

[Axel Kristensen.]

vellønnede områder ikke mere skulle være monopol med mangel på arbejdskraft, ville hindre lønglidning på disse områder, og det er jo lønglidningen på disse områder, der er afgørende. Det, at de lavtlønnede forlod det lavere lønnede arbejde, ville for det første bevirke, at meget ligegyldigt arbejde ikke blev udført, og at de øvrige virksomheder i det lavtlønnede område blev nødt til at rationalisere for at kunne give en højere løn, fordi folk ellers forlod dem og gik andre steder, hvor der produceredes mere pr. arbejder; den samlede produktion og dermed den samlede levestandard ville således stige. Derved ville man have fået et rigtigere indbyrdes forhold mellem de forskellige arbejdergruppers lønninger. Vi ville have løst spørgsmålet om de lavtlønnede, som netop ikke løses ved det foreliggende forslag, fordi den særlige lønstigning, som de lavtlønnede får, som følge af lønglidning, afsmitning, og hvad det i øvrigt er, der sker, nu bevirker forhøjelse af priserne, således at de må aflevere det, de har fået.

Et andet forhold, som er afgørende for landets stilling, er, at opsparingen i Danmark er for lille, og det løbende forbrug er for stort. Når vi i Danmark har den højeste rente, skyldes det jo, at opsparingen er for lille. Denne for høje rente giver forhøjet husleje, forhøjede omkostninger, forringede produktionsmuligheder, forringede eksportmuligheder, og renten kan ikke nedsættes, hvis der ikke bliver et udbud af kapital, så efterspørgslen efter kapital til rationalisering, boligbyggeri o. s. v. kan dækkes. Dette har vi talt om atter og atter. Jeg kan minde om, at vi i 1957 førte hele vor valgkampagne på det spørgsmål, at man måtte ændre skattelovgivningen, således at opsparing blev mulig og blev interessant derved, at det, man anvendte til investering og satte i virksomheder, ikke skulle beskattes på samme måde som det, man forbruger. Der må være en væsentlig forskel på, om et menneske bruger det hele selv, eller om han bruger mindre og derved stiller noget til rådighed for samfundet til boliger o. s. v. Vi har måttet tilkæmpe os hver eneste lille lempelse for opsparingen for at få den fremmet.

Vi måtte ved overenskomsten mellem regeringspartierne og oppositionen acceptere

noget så forkert som, at omsætningsafgiften skulle indregnes i pristallet, hvilket givet ville påvirke pristalsstigningen og dyrtidstillæggene. Dette måtte vi acceptere for at opnå, at skatterne blev flyttet fra indtægt over på forbrug og for i højere grad at overgå til proportionalbeskatning, der jo også er produktionsfremmende, fordi den giver en større interesse for at øge sin indtægt. Det er det konstruktive i skatteomlægningen, der er årsag til, at vi ikke har kunnet fravige den ved det, vi nu har forhandlet om.

Som et tredje område har vi stadig peget på pristalsordningens urimelige virkninger og krævet den erstattet med en regulering, der vel sikrede arbejderne en rimelig andel, hvis velstanden steg i en overenskomstperiode, men som ikke ved at give lønstigning, når priserne steg på grund af lønglidning og lignende, holder inflationen løbende og opretholder og forstærker et overforbrug og dermed giver valutaunderskud. Også ved udvalgsforhandlingerne nu rejste vi dette problem og henviste f. eks. til den norske ordning. Der var ingen mulighed for at tale om disse vigtige ting.

Det fjerde problem, som har interesse i denne sammenhæng, er overenskomsternes afslutning, hvor samfundet ikke kan tillade arbejdskonflikter, der kværker samfundet ved at standse livsvigtige funktioner. Der kan, selv om det helst bør undgås — jeg mener selvfølgelig, at alle konflikter helst bør undgås — ikke være noget afgørende uheldigt i, at man inden for f. eks. tekstilindustrien, porcelænsindustrien eller glasværkerne og lignende får en konflikt, en lockout eller strejke, fordi parterne ikke kan blive enige. I så fald må befolkningen undvære disse ting, og arbejdere og arbejdsgivere må tage den meget store og ubehagelige byrde, det er at have en konflikt, indtil de kan enes. Ud af dette må der komme et lønniveau, hvorunder man kan arbejde. Men man kan derimod ikke finde sig i, at borgerne, fordi folk ikke vil køre brændselsolie ud, skal fryse, eller at elektricitetsværkerne skal gå i stå. Man kan ikke forlange, at borgerne skal finde sig i, at små grupper af mennesker kan beherske samfundet ved at nedlægge deres arbejde. Hvis man formelt opretholder, at man kan gøre noget sådant, og man kun opretholder det formelt, vil arbejdskonflikterne altid